

MÜZİK EĞİTİMİ ANABİLİM DALLARI KEMAN EĞİTİMİ YARIYIL SONU SINAVLARINDA PERFORMANSIN ÖLÇÜLMESİNE İLİŞKİN ÖĞRETİM ELEMANI GÖRÜŞLERİ

Arş. Gör. Esra DALKIRAN*

Eğitimde diğer alanlarda olduğu gibi performans eğitiminde de öğrencilere kazandırılmak istenen davranışların kazandırılıp kazandırılmadığını ya da yapılmak istenen davranış değişikliklerinin oluşup oluşmadığını anlamak için öğrenciler ölçme-değerlendirmeye tabi tutulur.

Ölçme, eğitimin kontrol mekanizmasıdır. Ölçme olmadan, değerlendirme yapılamaz. Değerlendirme olmadan da geribildirim alınmaz. Geribildirimsiz, sonuçlar hakkında iyi bilgi edinilemez. Sonuçlar hakkında iyi bilgi edinilemezse de, öğrenmede sistematik gelişme sağlanamaz. Eğitimde ölçme ve değerlendirme doğru yapılırsa öğrenme başarısı artacaktır, çünkü ölçme değerlendirme öğretmede öğretmene, öğrenmede öğrenciye yardımcı olacaktır. (Mehrens, Lehmann, 1991: 6). Uzun vadede düşünüldüğünde de öğretim sürecinin gelişen-gelişemeyen, işleyen- işlemeyen yanları tespit edilebilecektir.

“Eğitimde, eğitim programının sağlam olup olmadığını anlama, öğretimde başvurulan metotların etkililik derecesini saptama, öğrencileri başarılı olabilecekleri alanlara yönlendirme, öğrenme güçlüklerini teşhis etme, öğrenci başarısını saptama, ölçme ve değerlendirme öğesinin iyi işleyip işlemediğini görme gibi amaçlarla yapılan değerlendirmelerin hepsi ölçme sonuçlarına dayanır” (Baykul, 2000: 89).

Müziksel performansın sistematik olarak ölçülmesi birçok nedenden ötürü gerekli bir durumdur. En önemli neden öğrencinin gelişimini takip edebilmektir. Öğrencilerin müziksel gelişimi sık sık belirlenmelidir ki, böylece en uygun materyal, içerik ve zorluk seviyesi tespit edilebilsin. Müziksel performansa dayalı öğretimin ve bu öğretim sürecinin sınanmasının objektif bir temele dayandırılması gerekmektedir (Schleuter, 1996: 176).

Performans değerlendirilirken öğrencinin neyi öğrenmesi gerektiği veya ortaya çıkacak ürünün odağı hem öğretmene hem de öğrenciye rehberlik edeceğinden performans ölçütlerinin belirlenmesi performans ve ürünün değerlendirilmesinde önemlidir (Airasian, 2000: 156).

Performans, performans ölçme araçları veya testleri ile ölçülmektedir. “Performans ölçme araçları, öğretmenin ölçme hedeflerini ortaya koyarak öğretim yöntemine katkıda bulunmakta ve dolayısıyla eğitime olumlu katkı sağlamaktadır” (Popham, 1998: 177).

---

* Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi

Müzik eğitiminde olduğu gibi, özellikle bireysel olarak yapılan ve devinışsel davranışların ölçüldüğü sınavlarda yazılı bir ölçme aracı oluşturulmaması ölçme sonuçlarının nesnellikten uzak olmasına sebep olmaktadır. Hatta sınavı uygulayanların ölçüt davranışlar konusunda farklı görüşlere sahip olmaları tartışmalara yol açarak öğrencilerin sınavlarını ve sınav sonuçlarını olumsuz yönde etkileyebilmektedir. Ayrıca ölçme aracının kullanılmadığı durumlarda, zaman zaman ön yargı ile hareket etme, duyguların önüne geçememe gibi nedenlerle fazla yüksek veya olması gerektiğinden çok düşük notlar verilerek sınavın güvenilirliğinin tehlikeye düşürülmesi de söz konusudur.

Günümüzde bu alanda yapılan son çalışmalar göstermektedir ki, müzik eğitiminin her geçen gün geliştiğı ve ölçmenin de eğitimin önemli bir boyutunu oluşturduğı bu süreçte daha güvenilir bir ölçme için, geçerliğı ve güvenilirliğı yüksek, kullanışı ve sistematik ölçme araçları kullanılması gerekliliğı ortaya çıkmış bulunmaktadır.

Bu noktalardan hareketle, bu araştırmada MEABD keman eğitimi yarıyıl sonu sınavlarında yapılan ölçmede mevcut durumu saptamak amaçlanmıştır.

Araştırmanın evrenini bünyesinde MEABD bulunan 21 üniversitede görev yapan 60 keman eğitimcisi, örneklemi ise 2003- 2004 eğitim öğretim yılında tesadüfi örnekleme yolu ile seçilen Gazi, Abant İzzet Baysal, Pamukkale, Selçuk, Süleyman Demirel, Uludağ ve İnönü Üniversitelerinin Eğitim Fakültelerine bağılı Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümlerinin MEABD'lerinde keman eğitimi dersini yürüten 30 öğretim elemanı oluşturmaktadır.

Bu araştırmada iki çeşit veri toplama aracı kullanılmıştır. Bunlar; öğretim elemanlarının kullandıkları ölçme yöntemlerinin tespitine yönelik olarak hazırlanan görüş anketi ve yapılandırılmış görüşme formudur. Anket, performans ölçme araçlarının kullanımı, performansın ölçülmesi süreci, yapılan ölçme işleminin nitelik ve niceliğine ilişkin genel soruları içeren üç alt bölümden ve 15 sorudan oluşmaktadır. Ankette derecelendirme ölçeğı olarak **“1-Hiç, 2-Az, 3-Orta, 4-Çok, 5- Tamamen”** seçeneklerinden oluşan Beşli Likert ölçeğı kullanılmıştır. Anketin kapsam geçerliliğini belirlemek amacıyla keman eğitimi, ölçme değerlendirme ve istatistik alanlarında uzman kişilerin görüşleri alınmıştır. Anket, gerekli düzeltmeler yapıldıktan sonra örneklem grubuna uygulanmıştır. Görüşme formu "Keman Eğitime İlişkin Sorular" ve "Öğrenci Performansının Ölçümüne İlişkin Sorular" başlıkları altında iki bölümden oluşmuştur. Görüşme sorularının hazırlık aşamasında, uzman görüşleri alınarak kapsam geçerliliğı sağlanmıştır.

Öğretim elemanlarının görüşlerinin alınmasında frekans (f), yüzde (%), aritmetik ortalama ($\bar{x}$) ve standart sapma (ss) kullanılmıştır. Önem derecesine göre sıralanması gereken soruların maddeler arası önem derecelerini belirlemek için **"Friedman Nonparametrik Testi"** kullanılmıştır.

“Keman Eğitimcilerinin Yarıyıl Sonu Sınavlarında Uyguladıkları Performans Ölçme Yöntemleri”ne İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Keman eğitimcilerinin performans ölçme yöntemlerinde ölçme araçlarına yer verip vermedikleri, bu tür ölçme araçlarını ne derecede izledikleri, kendilerinin bu konuda bir çalışmalarının olup olmadığı belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu doğrultuda, “Keman eğitimcilerinin yarıyıl sonu sınavlarında uyguladıkları performans ölçme yöntemlerine” ilişkin bulgular tablo 1’de belirtilmiştir.

Tablo 1. Keman Eğitimcilerinin Performans Ölçme Yöntemlerine İlişkin Dağılım Tablosu

SORUNO	GÖRÜŞLER	n	ss	$\bar{x}$	Ⓐ	Ⓑ	Ⓒ	Ⓓ	Ⓔ
					Yüzde Dağılımları (%)				
1	Keman eğitiminde performans ölçme amacıyla oluşturulmuş yerli ve yabancı performans ölçme araçlarını <i>izleyebilme durumu</i> .	30	1,05	2,00	43,3	23,3	23,3	10,0	0
2	Keman eğitiminde yapılan yarıyıl sonu sınavlarında öğrencinin performansını ölçerken yerli/yabancı, geçerliliği ve güvenilirliği olan yazılı-standart bir performans ölçme aracından <i>yararlanma durumu</i> .	30	0,61	1,20	86,7	10,0	0	3,3	0
3	Keman eğitiminde yapılan yarıyıl sonu sınavlarında öğrencinin performansını ölçerken eğitimcilerin <i>kendi geliştirdikleri</i> yazılı bir ölçme aracından <i>yararlanma durumu</i> .	30	1,51	2,30	50,0	10,0	10,0	20,0	10,0
5	Keman eğitiminde yapılan yarıyıl sonu sınavlarında öğrencinin performansını ölçerken herhangi yazılı bir <i>ölçme aracı kullanmaksızın izlenen yöntemlerden yararlanma durumu</i> .	30	1,35	3,63	13,3	3,3	23,3	26,7	33,3

Tablo 1’de görüldüğü gibi, öğretim elemanlarının yerli ve yabancı performans ölçme araçlarını yeterince izleyemedikleri, performans ölçme işleminde bu tür performans ölçme araçlarından yararlanmadıkları söylenebilir. Eğitimcilerin yarısı performans ölçümünde kendi geliştirdiği yazılı bir ölçme aracından yararlandığını belirtmiş olmasına rağmen geçerliliği ve güvenilirliği belirlenmiş bir ölçme aracı örneği elde edilememiştir. Son olarak eğitimcilerin tamamına yakınının performans ölçümünde herhangi bir ölçme aracı kullanmadan, uygulanagelen (geleneksel) yöntemlerden yararlanarak ölçme yaptığı tespit edilmiştir.

“Öğretim elemanlarının sınav yapma birlikteliğine” ilişkin bulgular tablo 2’ de belirtilmiştir.

Tablo 2. Sınav Yapma Birlikteliğine İlişkin Dağılım Tablosu

SORU NO 6	f	%
SEÇENEKLER		
Kendim, tek başıma (Bireysel olarak)	0	0
Keman öğretim elemanları ile birlikte	13	43,3
Yaylı çalgı öğretim elemanları ile birlikte	14	46,7
Diğer öğretim elemanları ile birlikte	3	10,0
Toplam	30	100

Tablo 2’de görüldüğü gibi müzik eğitiminde, performansın topluluk önünde sergilenmesi büyük önem taşımaktadır. Hiçbir bölümde final sınavlarının tek bir öğretim elemanı tarafından (bireysel olarak) yapılmaması bu düşüncüyü destekleyici niteliktedir. Bu amaçla bölümlerdeki keman zümrelerinin, sınavların jüri karşısında yapılması kararını aldığı düşünülmektedir. Sınavların, bazı bölümlerde keman öğretim elemanları ile yapılması o bölümdeki keman öğretim elemanlarının yeterli sayıda olmasına bağlanmaktadır. Sınavların, bazı bölümlerde yaylı çalgı öğretim elemanları, bazı bölümlerde de diğer çalgı öğretim elemanları ile yapılmasının bu bölümlerdeki keman öğretim elemanı sayısının sınav aşamasında yetersiz olmasından veya farklı çalgı öğretim elemanlarının birlikte sınav yapmasının yararlı görülmesinden kaynaklandığı düşünülmektedir.

“Keman Eğitiminde Farklı Liselerden Gelen Öğrencilere Uygulanan Performans Ölçme Yöntemleri Arasında Fark Olup Olmadığının Tespiti”ne İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Yapılandırılmış görüşme sonucunda;

- Müzik Eğitimi Anabilim Dallarının (MEABD) büyük bir çoğunluğunda yazılı ortak bir öğretim programı bulunmadığı belirlenmiştir.

- MEABD’lerde Anadolu güzel sanatlar liselerinden gelen keman öğrencileri için farklı bir öğretim programı uygulanmadığı, öğrencinin eksikliklerinin giderilip, yanlışlıklarının düzeltilmesinin ardından eğitimine bulunduğu seviyeden devam ettirildiği tespit edilmiştir.

- Anadolu güzel sanatlar liselerinden gelen öğrenciler ile diğer liselerden gelen öğrencilerin performans ölçümünde öğrencilerde gözlenen hedef becerilerin tanım ve kapsam olarak farklılık göstermediği, her öğrencinin performansının kendi sınıfı düzeyinde, kendi içinde ölçüldüğü tespit edilmiştir. Her iki grup için gözlenecek hedef beceriler değişmemekle birlikte güzel sanatlar liselerinden gelen öğrencilerin performans ölçümünde detayların biraz daha ön planda tutulduğu ve bu öğrencilere daha az tolerans gösterildiği belirlenmiştir.

“Keman Eğitiminde Yarıyıl Sonu Sınavlarında Öğretim Elemanlarının Kullandıkları Ölçme Yöntemlerini Belirleyen Ölçütler”e İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Öğretim elemanlarının yarıyıl sonu sınavlarında performans ölçümünde öğrenci davranışlarına verdikleri önem derecelerine ilişkin bulgular tablo 3 ve 4’de belirtilmiştir.

Tablo 3 Performans Ölçümünde Davranışlara Verilen Önem Derecelerini Belirten Friedman Nonparametrik Testi Tablosu

Soru No	n	X2	sd	p
7	30	79,25	5	0,001*

*p<0,05

Tablo 3’de görüldüğü gibi keman eğitiminde yapılan yarıyıl sonu sınavlarında öğrencinin performansını ölçerken eğitimcilerin öğrenci davranışlarına verdikleri önem derecelerini tespit etmek amacıyla yapılan friedman nonparametrik testi sonucunda davranışlara farklı derecelerde önem verildiği bulunmuştur (X2=79,25;p<0.05).

Tablo 4 Performans Ölçümünde Davranışlara Verilen Önem Derecelerini Belirten

Sıra Ortalaması Tablosu

Sıra No	SORU NO 7	n	Sıra Ortalaması
	GÖRÜŞLER		

1	f) Programın gereklerini yerine getirmiş olma düzeyine göre	30	4,67
2	b) Sınavdaki performansına göre	30	4,63
3	a) Dönem içindeki performansına göre	30	4,25
4	d) Derse olan ilgisine göre	30	3,33
5	c) Devamlılık-devamsızlığına göre	30	2,40
6	e) Diğer öğrencilerle olan seviye farkına göre	30	1,72

Tablo 4’de görüldüğü gibi “*programın gereklerini yerine getirmiş olma düzeyine, sınavdaki performansına, dönem içindeki performansına göre*” seçenekleri aynı doğrultuda önem verilen ve birbirlerinden anlamlı olarak ayırt edilemeyen değerler olarak tespit edilmiştir. Bu bulgulardan hareketle öğretim elemanlarının performans ölçümünde bu davranışlara daha çok önem verdikleri söylenebilir.

Öğretim elemanlarının performans ölçümünde puanlama yaparken yaşadıkları sorunların önem derecelerine ilişkin bulgular tablo 5 ve 6’da belirtilmiştir.

Tablo 5 Performans Ölçümünde Puanlama Yaparken Yaşanan Sorunların Önem Derecelerini Belirten Friedman Nonparametrik Testi Tablosu

Soru No	n	X2	sd	p
8	30	28,37	6	0,007*

*p<0,05

Tablo 5’de görüldüğü gibi keman eğitiminde yarıyıl sonu sınavlarında davranışların ölçümünde puanlama yaparken yaşanan sorunların önem derecelerini tespit etmek amacıyla yapılan friedman nonparametrik testi sonucunda yaşanan sorunlara farklı derecelerde önem verildiği bulunmuştur (X2=28,37;p<0.05).

Tablo 6 Davranışların Ölçümünde Puanlama Yaparken Yaşanan Sorunların Önem Derecelerini Belirten Sıra Ortalaması Tablosu

Sıra No	SORU NO 8	n	Sıra Ortalaması
	GÖRÜŞLER		
1	f) Devam ettiği sınıfın gereklerini yerine getirememesi	30	4,90
2	b) Seçilen etüt ve eserin düzeyi ve özelliklerine uygun seslendirilememesi	30	4,80
3	e) Öğrencinin müziksel işitmedeki zayıflığı	30	4,57
4	c) Öğrencinin derse karşı olan ilgisi, devamı, tutumu	30	4,02
5	g) Sınavlardaki eşlik sıkıntısı	30	3,47
6	d) Öğrencinin fiziksel yetersizliği	30	3,35
7	a) Genel seviye farkı (AGSL kökenli öğrenciler ile diğer lise kökenli öğrenciler arasındaki)	30	2,90

Tablo 6’da görüldüğü gibi “devam ettiği sınıfın gereklerini yerine getirememesi, seçilen etüt ve eserin düzeyi ve özelliklerine uygun seslendirilememesi, öğrencinin müziksel işitmedeki zayıflığı, öğrencinin derse karşı olan ilgisi, devamı, tutumu” seçenekleri aynı doğrultuda önem verilen ve birbirlerinden anlamlı olarak ayırt edilemeyen değerler olarak tespit edilmiştir. Bu bulgulardan yola çıkılarak öğretim elemanlarının, öğrenci performansını puanlarken bu durumlarda daha fazla sorun yaşadığı söylenebilir.

Yapılandırılmış görüşme sonucunda; Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinden gelen öğrencilerin kendi aralarındaki seviye farklılıkları ile diğer liselerden gelen öğrenciler arasındaki seviye farklılıklarının öğretim elemanlarının puanlamasını etkilemediği tespit edilmiştir.

Öğretim elemanlarının öğrenci performansını ölçerken gözledikleri becerilerin önem derecelerine ilişkin bulgular tablo 7 ve 8’de belirtilmiştir.

Tablo 7 Performans Ölçümünde Gözlenen Becerilerin Önem Derecelerini Belirten Friedman Nonparametrik Testi Tablosu

Soru No	n	X2	sd	p
9	30	76,79	7	0,006*

*p<0,05

Tablo 7’de görüldüğü gibi keman eğitiminde yapılan yarıyıl sonu sınavlarında performans ölçümünde gözlenen becerilerin önem derecelerini tespit etmek amacıyla yapılan friedman nonparametrik testi sonucunda gözlenen becerilere farklı derecelerde önem verildiği bulunmuştur (X2=76,79;p<0.05).

Tablo 8 Performans Ölçümünde Gözlenen Becerilerin Önem Derecelerini Belirten

Sıra Ortalaması Tablosu

Sıra No	SORU NO 9	n	Sıra Ortalaması
	GÖRÜŞLER		
1	d) Doğru-temiz çalma (intonasyon)	30	5,62
2	a) Keman çalmaya hazır bulunuşluk, doğru bir duruş ve tutuş	30	5,40
3	b) Sağ el tekniği	30	5,20
4	c) Sol el tekniği	30	5,10
5	h) Eserin bir bütünlük içinde seslendirilmesi	30	4,68
6	e) Güzel ve etkili bir ton	30	4,23
7	g) Eserde yer alan nüansların doğru uygulanması	30	3,23
8	f) Eserin gerçek hızında seslendirilmesi	30	2,53

Tablo 8’de görüldüğü gibi “doğru-temiz çalma (intonasyon), keman çalmaya hazır bulunuşluk- doğru bir duruş ve tutuş, sağ el tekniği, sol el tekniği, eserin bir bütünlük içinde seslendirilmesi, güzel ve etkili bir ton” seçenekleri aynı

doğrultuda önem verilen ve birbirlerinden anlamlı olarak ayırt edilemeyen değerler olarak tespit edilmiştir. Bu bulgulardan yola çıkılarak öğretim elemanlarının, performans ölçümünde gözlenen bu becerilere diğer becerilerden daha fazla önem verdikleri söylenebilir.

Öğretim elemanlarının, I, II, III ve IV sınıf öğrenci performansını ölçerken gözledikleri becerilerin önem derecelerine ilişkin bulgular tablo 9 ve 10'da belirtilmiştir.

Tablo 9. I, II, III, IV. Sınıf Öğrencilerinin Performans Ölçümünde Gözlenen Becerilerin Önem Derecelerini Belirten Friedman Nonparametrik Testi Tablosu

Soru No	n	X ²	sd	p
10 (I.sınıf)	30	132,51	7	0,002*
10 (II. Sınıf)	30	84,22	7	0,002*
10 (III. Sınıf)	30	40,26	7	0,001*
10 (IV. sınıf)	30	16,47	7	0,021*

*p<0,05

Tablo 9'da görüldüğü gibi keman eğitiminde yapılan yarıyıl sonu sınavlarında I, II, III ve IV. sınıf öğrencilerinin performans ölçümünde gözlenen hedef becerilerin önem derecelerini tespit etmek amacıyla yapılan friedman nonparametrik testi sonucunda becerilere farklı derecelerde önem verildiği bulunmuştur (X²=132,51;p<0.05).

SORU NO 10		n	Sıra Ortalaması			
GÖRÜŞLER			I. Sınıf	II. Sınıf	III. Sınıf	IV. Sınıf
a	Keman çalmaya hazır bulunuşluk, doğru bir duruş ve tutuş	30	6,50	5,85	4,18	3,92
b	Sağ el tekniği	30	5,97	5,20	4,73	4,45
c	Sol el tekniği	30	5,82	5,22	4,73	4,43

d	Doğru-temiz çalma (intonasyon)	30	5,33	5,58	5,72	5,37
e	Güzel ve etkili bir ton	30	3,38	3,82	4,77	4,60
f	Eserin gerçek hızında seslendirilmesi	30	2,38	2,43	3,30	4,02
g	Eserde yer alan nüansların doğru uygulanması	30	2,20	2,87	3,53	4,37
h	Eserin bir bütünlük içinde seslendirilmesi	30	4,42	5,03	5,03	4,85

Tablo 10. I, II, III, IV. Sınıf Öğrencilerinin Performans Ölçümünde Gözlenen Becerilerin Önem Derecelerini Belirten Sıra Ortalaması Tablosu

Tablo 10’da I, II, III ve IV. sınıf öğrencilerinin performans ölçümünde gözlenen becerilerin önem derecelerinin sıra ortalaması verilmiştir. Bu bulgulardan yola çıkılarak öğretim elemanlarının; ilk sınıflarda “duruş- tutuş ve davranış doğruluklarına”, “intonasyona”, sınıf ilerledikçe “intonasyon”, “sol el ve sağ el tekniklerinin doğruluğu”, “yay tekniklerinin etkili bir biçimde uygulanması”, “artikülasyon”, “teknik pasajlardaki rahatlık”, “bütünlük”, “müzikal ifade”, “hız ve nüans” becerilerine ağırlıklı olarak önem verdikleri tespit edilmiştir.

“Keman Öğretim Elemanlarının “Yaptıkları Ölçmenin Niteliği ve Niceliği” ile İlgili Görüşleri”ne İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Öğretim elemanlarının yaptıkları ölçmenin nitelik ve niceliği ile ilgili görüşlerine ilişkin bulgular tablo 11’de belirtilmiştir.

Tablo 11 Ölçmenin Nitelik ve Niceliğine İlişkin Dağılım Tablosu

Soru No	GÖRÜŞLER	n	Ss	$\bar{x}$	Yüzde Dağılımları (%)				
					Ⓐ	Ⓑ	Ⓒ	Ⓓ	Ⓔ
11	Yapılan ölçmede “çeteleme” veya “dereceleme” gibi ölçeklerin yer alma durumu.	30	1,36	2,00	53,3	20,0	10,0	6,7	10,0
12	Performans ölçmede çeteleme, dereceleme vb. bir ölçekten yararlanmaksızın nesnel (objektif) ve istatistiksel işlemlere elverişli bir ölçüm yapma durumu.	30	1,10	2,36	30,0	20,0	3,3	16,7	0
13	Yapılan ölçmede “ölçme ve değerlendirmenin” gereği olan “geçerlik”, “güvenilirlik” ve “kullanışlılık” ilkelerinin sağlanma	30	1,11	2,73	20,0	13,3	43,3	20,0	3,3

durumu.								
---------	--	--	--	--	--	--	--	--

Tablo 11’de görüldüğü gibi, öğretim elemanlarının yarısının yaptığı ölçmede, çeteleme veya dereceleme gibi ölçekleri kullanmadığı görülmüştür. Öğretim elemanlarının bu tür ölçekleri sınav sırasında zaman kaybına yol açtığını düşündükleri için kullanılmadıkları düşünülmektedir.

Öğretim elemanlarının çoğunluğunun performans ölçümünde, çeteleme veya dereceleme gibi ölçekleri kullanmadan objektif bir ölçme yapılabileceği görüşünü belirttikleri ve yaptıkları ölçmede, “ölçme- değerlendirme”nin gereği olan “geçerlik”, “güvenilirlik” ve “kullanışlılık” ilkelerinin sağlandığı görüşünü savundukları belirlenmiştir. Fakat bu tür ölçekler veya ölçme araçları kullanılmadan yeterince nesnel ve güvenilir bir ölçme yapılamayacağı düşünülmektedir. Ölçme aracı kullanılarak yapılan ölçme işleminin, daha belirleyici, gerçekçi ve daha güvenilir olacağı düşünülmektedir.

Öğretim elemanlarının, geliştirilecek sistematik bir ölçme aracının keman eğitiminde yapılan yarıyıl sonu sınavlarına sağlayacağı olumlu katkılar ile ilgili görüşlerini içeren bulgular tablo 12’de belirtilmiştir.

Tablo 12 Ölçme Aracı Kullanımının Performans Ölçümüne Olumlu Katkılarına İlişkin Görüşlerin Dağılım Tablosu

Soru No	GÖRÜŞLER	n	Ss	$\bar{x}$	Yüzde Dağılımları (%)				
					(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
14	Geliştirilecek sistematik bir ölçme aracı ile keman eğitiminde yapılan yarıyıl sonu sınavlarında performans ölçümünün sistematik, güvenilir, geçerli ve kullanışlı hâle getirilebilme durumu.	30	0,75	4,16	0	3,3	10,0	53,3	33,3
15	Sistematik, güvenilir, geçerli ve kullanışlı bir performans ölçme aracı sınav yönteminin düzenli olarak kullanılma durumu.	30	0,73	4,43	0	3,3	3,3	40,0	53,3

Tablo 12’de görüldüğü gibi, öğretim elemanlarının tamamının performans ölçümünün sistematik, güvenilir, geçerli ve kullanışlı hâle getirilmesinde sistematik bir ölçme aracının geliştirilmesi ile ilgili olumlu görüşe sahip oldukları ve performans ölçümünde sistematik bir ölçme aracının kullanılmasının yararlı olduğu görüşünde birleştikleri tespit edilmiştir.

SONUÇLAR

Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında (MEABD) keman eğitimi yarıyıl sonu sınavlarında herhangi bir ölçme aracı kullanmadan, uygulanagelen (geleneksel) yöntemlerden yararlanılarak ölçme yapılmaktadır.

Keman öğretim elemanları, performans ölçümünde gözledikleri hedef becerilere ve yaşadıkları sorunlara farklı derecelerde önem vermektedirler.

MEABD’lerde Anadolu güzel sanatlar liselerinden (AGSL) gelen keman öğrencileri için farklı bir öğretim programı uygulanmamaktadır. AGSL’lerden gelen öğrenciler ile diğer liselerden gelen öğrencilerin performans ölçümünde aynı hedef beceriler gözlenip ölçülmektedir. Her öğrencinin performansı kendi sınıfı düzeyinde, kendi içinde ölçülmektedir.

Keman öğretim elemanları yaptıkları ölçmede, “ölçme- değerlendirme” gereği olan “geçerlik”, “güvenilirlik” ve “kullanışlılık” ilkelerinin sağlandığı görüşünde olmakla beraber performans ölçümünün sistematik, güvenilir, geçerli ve kullanışlı hâle getirilmesinde sistematik bir ölçme aracının geliştirilerek kullanılmasının yararlı olduğu görüşündedir.

ÖNERİLER

Yazılı ortak bir keman öğretim programı bulunmayan müzik eğitimi anabilim dallarında keman öğretim elemanları toplanarak bir öğretim programı oluşturmalı ve dönem içindeki keman eğitimi ve final sınavları ile ilgili ortak kararlar alınmalıdır.

Anadolu güzel sanatlar liselerinden gelen öğrenciler için farklı bir öğretim programı hazırlanıp bu öğrencilerin daha sistemli ve bilinçli çalışmaları sağlanabilir.

Müzik Eğitimi Anabilim Dalları bireysel çalgı eğitimi keman dersi yarıyıl sonu sınavlarında geçerliliği ve güvenilirliği saptanmış sistematik bir performans ölçme aracı kullanılmalıdır. Bu sayede söz konusu ölçme işleminin daha nesnel, geçerli, güvenilir, tutarlı ve sistematik hâle getirilebileceği göz önünde bulundurulmalıdır.

KAYNAKÇA

AIRASIAN, Peter W. (2000). **Assessment in the Classroom A Concise Approach- Chapter 5 Performance Assessment. C. Walinsky, S. Boston.** United States: Second Edition, Prentice- Hall Inc. Upper Saddle River 07458.

BAYKUL, Yaşar. (2000). Eğitimde ve Psikolojide Ölçme: Klasik Test Teorisi ve Uygulaması. Ankara: ÖSYM Yayınları, Cem Web Ofset.

MEHRENS, William A.,LEHMANN, Irvin J. (1991). Measurement and Evaluation in Education and Psychology. Fourth Edition, Harcourt Brace Collage Publishers, USA.

POPHAM, W. James. (1998). Classroom Assessment What Teachers Need to Know. London: Second Edition, IOX Assessment Associates.

SCHLEUTER, Stanley L. (1996). A Sound Approach to Teaching Instrumentalist. New York: Second Edition, Schirmer Books, An Imprint of Simon& Schuster Macmillan, Prentice Hall International.